

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΥΠΕΡΟΧΩΤΕΡΟΥΣ ΥΜΝΟΥΣ

ΤΑ ΘΑΥΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

ΤΟΥ ΣΑΤΩΒΡΙΑΝΔΟΥ

Ἐπιφέρει Θεός τὰ φητὰ τῆς πεδιάδος καὶ αἱ κέδροι τοῦ ὄρους τὸν εὐλογοῦσι, τὸ ἔντομον βομβεῖ τὰ ἐγκώμια του, ὁ ἐλέφας τὸν χωρετᾷ κατὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου, τὸ πτηνὸν τὸν ὑμνεῖ ἐντὸς τοῦ φυλλώματος, ὁ κεραυνὸς μᾶς παρουσιάζει τὴν δυνάμιν του καὶ ὁ Ὠκεανὸς διακηρύσσει τὸ ἄπειρον αὐτοῦ. Ὁ ἄνθρωπος μόνον εἶπεν δὲν ὑπάρχει Θεός. Δὲν ὑψώσεν αὐτὸς ποτὲ κατὰ τὰς ἀτυχίας του τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸν οὐρανὸν, ἢ δὲν ἐχαμήλωσε τὰ βλέμματά του πρὸς τὴν γῆν, ἢ φύσις εἶναι τόσον μακρὰν ἀπ' αὐτὸν, ὥστε δὲν ἠδυνήθη νὰ τὴν παρατηρήσῃ ἢ τὴν πιστεύει ὡς ἄπλοῦν ἀποτελεσματῆς τύχης; Ἀλλὰ ποία τύχη ἠδυνήθη νὰ ἀναγκάσῃ μίαν ὕλην ἄτακτον εἰς τὸ νὰ τακτοποιηθῇ τόσον τελειῶς;

Ἡδύνατό τις νὰ εἶπῃ ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἡ πρόδηλος σκέψις τοῦ Θεοῦ καὶ ὅτι τὸ σύμπαν εἶναι ἡ φαντασία του αἰσθητοποιηθεῖσα. Ἐκεῖνοι οὕτινες ἐδέχθησαν τὴν ὠραιότητα τῆς φύσεως ὡς ἀπόδειξιν διανοίας ὑπεριέρας ἔπρεπε νὰ παρατηρήσωσιν ἕνα πρᾶγμα τὸ ὁποῖον αὐξάνει ὑπερμέτρως τὴν σφαῖραν τῶν θαυμασίων· εἶναι ἡ κίνησις καὶ ἡ ἠρεμία, τὸ σκότος καὶ τὸ φῶς, αἱ ἐποχοί, ἡ πορεία τῶν ἀστρῶν, ἅτινα μεταβάλλουν τὰς διακοσμήσεις τοῦ κόσμου, δὲν εἶναι ἐν τούτοις διαδοχικαὶ εἰμὴ κατὰ τὸ φαινόμενον καὶ εἶναι διαρκεῖς ἐν τῇ πραγματικότητι. Ἡ σκηνὴ ἢ ὁποῖα ἐξαφανίζεται δι' ἡμᾶς χρωματίζεται δι' ἕνα ἄλλον κόσμον δὲν εἶναι τὸ θέαμα, εἶναι ὁ παρατηρητῆς, ὅστις ἀλλάσσει. Οὕτω ὁ Θεὸς ἠδυνήθη νὰ

συνενώσῃ εἰς τὸ ἔργον του τὴν ἀπόλυτον διάδοξίαν καὶ τὴν διαδοχικὴν τοιαύτην. Αὕτη κεῖται ἐν τῷ χρόνῳ, ἢ πρώτη ἐν τῇ ἐκτάσει. Διὰ ταύτης αἱ χιρίτες τοῦ Σύμπαντος εἶναι ἀπεριόριστοι πάντοτε αἱ αὐταὶ δι' ἐκείνης εἶναι περιορισμέναι καὶ ἀνανιούμεναι ἄνευ τῆς μᾶς δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπάρξῃ μεγαλεῖον ἐν τῇ Δημιουργίᾳ ἄνευ τῆς ἄλλης θὰ ὑπῆρχε μονοτομία.

Ἐνταῦθα ὁ χρόνος δεικνύεται εἰς ἡμᾶς ὑπὸ μίαν νέαν σχέσιν, τὸ ἐλάχιστον τῶν κλασμάτων γίνεται ἐν ὅλον πλήρες ὅπερ περιλαμβάνει τὸ πᾶν, καὶ ἐν τῷ ὁποίῳ ὅλα τὰ πράγματα τροποποιῶνται ἀπὸ τοῦ θανάτου ἐνὸς ἐντόμου μέχρις τῆς γεννήσεως ἐνὸς κόσμου, ἕκαστον λεπτὸν εἶναι καθ' ἑαυτὸ μία αἰωνιότης.

Συνενώσατε λοιπὸν ἐν μιᾷ στιγμῇ διὰ τῆς σκέψεως τὰ ὠραιότερα συμβάντα τῆς φύσεως ὑποθέσατε ὅτι βλέπετε ταυτοχρόνως ὅλας τὰς ὥρας τῆς ἡμέρας καὶ ὅλας τὰς ἐποχὰς μίαν πρωΐαν τῆς ἀνοιξέως καὶ μίαν τοῦ φθινοπώρου, μίαν νύκτα ἀστροφεγγῆ καὶ μίαν συνεφώδη, λειμῶνας ἀνθοστολισμένους καὶ δάση κεκαλυμμένα ὑπὸ παγετοῦ, ἀγροὺς χρυσομένους ὑπὸ τῶν στάχων· θὰ ἔχετε τότε μίαν ἀκριβῆ ἰδέαν τοῦ θεάματος τοῦ σύμπαντος ἐνῶ σεῖς θαυμάζετε αὐτὸν τὸν ἥλιον ὅστις βυθίζεται ὑπὸ τοὺς θόλους τῆς δύσεως εἰς ἄλλος παρατηρητῆς τὸν βλέπει ἐξερχόμενον ἀπὸ τὰς χώρας τῆς Ἀνατολῆς. Διὰ ποίας ἀκατανοήτου μεγαλείου αὐτὸ τὸ γεροντικὸν ἄστρον τὸ ὁποῖον ἀποκοιμᾶται κουρασμένον καὶ λάμπον ἐντὸς

τῆς κόνεως τῆς ἐσπέρας εἶναι κατ' αὐτὴν τὴν ἰδίαν στιγμὴν τὸ νεαρὸν ἄστρον τὸ ὁποῖον ἐγείρεται ὑγρὸν ἀπὸ τὴν δρόσον εἰς τοὺς λευκοὺς πέπλους τῆς Αὐγῆς:

Εἰς ἐκτίστην στιγμὴν τῆς ἡμέρας ὁ ἥλιος ἀνατέλλει, λάμπει εἰς τὸ Ζενίθ καὶ δύνει ἐπὶ τοῦ κόσμου· ἢ μᾶλλον αἱ αἰσθή-

σεις μᾶς ἀπατῶσι καὶ δὲν ὑπάρχει οὔτε ἀνατολὴ, οὔτε μεσημβρία, οὔτε ἀληθῆς δύσις.

Τὸ πᾶν ἀνάγεται εἰς ἓν σταθερὸν σημείον ἀπὸ τὸ ὁποῖον ὁ πυρσὸς τῆς ἡμέρας λάμπει ταυτοχρόνως τρία φῶτα εἰς μίαν μόνην ὑπόστασιν.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

ΑΠΟ ΤΟΥ ΣΥΜΦΩΝΟΥ ΚΕΛΛΟΓΚ ΕΙΣ ΤΟ ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΝ ΛΟΚΑΡΝΟ

[ΑΡΘΡΟΝ ΤΟΥ κ. S. SAVEDJIAN]

Τὴν 17ην παρελθόντος Αὐγούστου οἱ ἀντιπρόσωποι δεκατεσσάρων Ἐθνῶν συγκεντρωθέντες εἰς Παρισίους ἐπέγραψαν τὸ σύμφωνον τῆς ἀποκηρύξεως τοῦ Πολέμου.

Μετὰ ταῦτα προσχωρήσεις καὶ τῶν ἄλλων ἔθνων ἐσημειώθησαν. Μία νέα κατάστασις πνευμάτων ἐγεννήθη.

Ἀναμφιβόλως δὲν πρόκειται ἀκόμη περὶ καταργήσεως τοῦ Πολέμου. Πλὴν ὅμως περὶ ἐνδὸς βήματος σημαντικοῦ πρὸς τὴν πραγματοποίησιν τοῦ μεγάλου ἰδεώδους τῆς ἀνθρωπότητος.

Οἱ Βαλκανικοὶ λαοὶ προουχώρησαν εἰς τὸ σύμφωνον τοῦτο, ἀλλὰ ὁ χαρακτὴρ τῶν διαβαλκανικῶν σχέσεων ἐπιβάλλει εἰς τοὺς λαοὺς τούτους τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐπιχειρήσουν ἐκτὸς τῆς προσχωρήσεως ταύτης μίαν πράξιν ἱκανὴν νὰ καθορίσῃ μετὰ τὸν ἑαυτῶν μίαν γειτονίαν ἐλευθέρας συνεργασίας, εἰρήνης καὶ συνεννοήσεως.

Ἐξ ἄλλου οἱ Βαλκανικοὶ λαοὶ δὲν ἀνέμενον τὸ σύμφωνον Κέλλογκ διὰ νὰ ἀποκηρύξουν τὸν πόλεμον. Αἱ ἐξ Ἀθηνῶν, Βελιγραδίου καὶ Σόφιας φθάνουσαι δηλώσεις εἶναι τελείως ἐμπεισιόμεναι μὲ ἓν συνάθημα πασιφισμοῦ.

Οἱ λαοὶ οὗτοι δὲν ζῶσι σήμερον εἰμὴ

διὰ νὰ ἐπουλώσουν ἐν καιρῷ εἰρήνης καὶ ἐργασίας τὰς ἐκ τοῦ Πολέμου πληγὰς.

Ἀλλὰ πόθεν προέρχεται τότε ἡ διαρκὴς ἐκείνη ἀνησυχία, ὑπὸ τῆς ὁποίας κατέχονται οἱ Βαλκανικοὶ λαοὶ παρ' ὄλας τὰς διαβεβαιώσεις, τὰς ὁποίας δίδουσι πρὸς ἀλλήλους; Πόθεν πηγάζει ἡ κακὴ φήμη τῆς ὁποίας χαιρεῖ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἡ Βαλκανικὴ χερσόνησος;

Ἀναμφιβόλως ἐκ παρεξηγήσεων, τὰς ὁποίας ἡ ἔλλειψις τῆς ἀμοιβαίας ἐμπιστοσύνης δὲν ἐπιτρέπουσι νὰ διαλυθῶν.

Οἱ Βαλκανικοὶ λαοὶ δὲν γνωρίζονται μετὰ τὸν ἑαυτῶν. Ἡ παραμικρὰ κίνησις τοῦ ἐνδὸς ἐξηγεῖται ὡς ἐπιθετικὴ ἐνέργεια κατὰ τοῦ ἄλλου. Οἱ Βαλκανικοὶ λαοὶ ζῶσιν οὕτω ἐν μιᾷ μονίμῃ ἀνησυχίᾳ, ἐνῶ τὰ δημοσιογραφικὰ πρακτικεῖα διαδίδουσι εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ψευδεῖς εἰδήσεις περὶ τοῦ χαρακτῆρος τῆς ἀνησυχίας ταύτης.

Καὶ ἐπὶ ἐνδὸς συνοριακοῦ ἐπεισοδίου, μιᾶς συζητήσεως περὶ Θεσσαλονίκης ἢ Εὐρωπαϊκῆ γνώμης δὲν ἀκούει εἰμὴ τὸν θόρυβον μιᾶς βιαίας διαμάχης, ἥτις προκαλεῖ σύγχυσιν εἰς τὰ πνεύματα περὶ τῆς πραγματικῆς καταστάσεως εἰς τὰ Βαλκάνια.

Τίποτε τὸ σοβαρὸν δὲν συμβαίνει εἰς τὴν